

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/397/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415209525
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1415209525.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej, v právnej veci manžela: G.. H. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. 4, XXX XX W., zastúpený AK NIKU & partners, s.r.o., JUDr. Annou Niku, so sídlom Prokopa Veľkého 51, 811 04 Bratislava a manželky: G.. P. K., rodená M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. 4, XXX XX W., zastúpená JUDr. Simonou Dobiašovou, advokátkou, so sídlom Šoltésovej 18, 811 08 Bratislava, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým deťom: D. B. K., nar. XX.XX.XXXX, Q. Emma K., nar. XX.XX.XXXX, H. B. K., nar. XX.XX.XXXX a X. Y. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, 812 56 Bratislava, na odvolanie manželky a odvolanie manžela proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/194/2015-494, zo dňa 29.04.2019, v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/194/2015-526, zo dňa 08.07.2019, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/194/2015-526, zo dňa 08.07.2019 sa m e n í tak, že maloleté deti D. B. K., nar. XX.XX.XXXX, Q. B. K., nar. XX.XX.XXXX, H. B. K., nar. XX.XX.XXXX a X. Y. K., nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú na čas po rozvode rodičov do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov ktorá sa bude vykonávať tak, že

- otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od piatku v nepárnom kalendárnom týždni od 15,00 hod. do nasledujúceho piatku v párnom kalendárnom týždni do 15,00 hod.. Matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od piatku v párnom kalendárnom týždni od 15,00 hod. do nasledujúceho piatku v nepárnom kalendárnom týždni do 15,00 hod. s výnimkou letných, zimných a jarných školských prázdnin a vianočných a veľkonočných sviatkov.

Počas letných školských prázdnin párneho kalendárneho roku bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 01.07. od 08,00 hod. do 15.07. do 20,00 hod. a od 01.08. od 08,00 hod. do 15.08. do 20,00 hod. a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 15.07. od 20,00 hod. do 01.08. do 08,00 hod. a od 15.08. od 20,00 hod. do 01.09. do 19,00 hod.. Počas letných školských prázdnin nepárneho kalendárneho roku bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 01.07. od 08,00 hod. do 15.07. do 20,00 hod. a od 01.08. od 08,00 hod. do 15.08 do 20,00 hod. a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 15.07. od 20,00 hod. do 01.08. do 08,00 hod. a od 15.08. od 20,00 hod. do 01.09. do 19,00 hod.. Počas zimných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR a vianočných sviatkov bude v párnom kalendárnom roku matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 23.12. od 08,00 hod. do 25.12. do 19,00 hod., otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 25.12. od 19,00 hod. do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod., a v nepárnom roku bude zabezpečovať otec starostlivosť o maloleté deti od 23.12. od 08,00 hod. do dňa 25.12. do 19,00 hod. a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 25.12. od 19,00 hod. do 01.01 nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod., matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v nepárnom roku v čase od 01.01. od 19,00 hod. do posledného dňa zimných školských

prázdnin do 19,00 hod. a v párnom roku bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť v čase od 01.01. od 19,00 hod. do posledného dňa zimných školských prázdnin do 19,00 hod.

Počas jarných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR bude zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti otec v nepárnom kalendárnom roku od soboty predchádzajúcej prvému dňu prázdnin od 08.00 hod. do nedele do 19,00 hod., v týždni, v ktorom sa prázdniny končia a matka v párnom kalendárnom roku od soboty predchádzajúcej prvému dňu prázdnin od 08.00 hod. do nedele do 19,00 hod. v týždni, v ktorom sa prázdniny končia.

Počas veľkonočných sviatkov bude zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti otec v párnom kalendárnom roku vždy od 08,00 hod. Zeleného štvrtka do 19,00 hod. utorka, nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku a matka v nepárnom kalendárnom roku vždy od 08,00 hod. Zeleného štvrtka do 19.00 hod. utorka, nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku.

Miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí bude bydlisko odovzdávajúceho rodiča.

Vo zvyšku v napadnutej časti sa rozsudok súdu prvej inštancie, v spojení s Opravným uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/194/2015-526, zo dňa 08.07.2019 p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvej inštancie, rozsudkom, č.k. 13P/194/2015-526, zo dňa 08.07.2019, rozviedol manželstvo G.. H. K., nar. XX.XX.XXXX v X. A. Q. a G.. P. K., rod. M., nar. XX.XX.XXXX v W., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v W., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W. vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XX, por. č. XX. Maloleté deti D. B. K., nar. XX.XX.XXXX, Q. B. K., nar. XX.XX.XXXX, H. B. K., nar. XX.XX.XXXX a X. Y. K., nar. XX.XX.XXXX, zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že: otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od piatku v nepárnom kalendárnom týždni od 15.00 hod. do nasledujúceho piatku v párnom kalendárnom týždni do 15.00 hod., matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy v čase od piatku v párnom kalendárnom týždni od 15.00 hod. do nasledujúceho piatku v nepárnom kalendárnom týždni do 15.00 hod. s tým miestom odovzdania a prevzatia maloletých určil pred bytom rodiča, ktorému končí striedavá osobná starostlivosť. Oboch rodičov oprávnil maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Výživné na maloleté deti neurčil. Otcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy znaleckého dokazovania v sume 432,26 eur na účet tamojšieho súdu do 3. dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Matke uložil povinnosť zaplatiť trovy znaleckého dokazovania v sume 1.132,26 eur na účet tamojšieho súdu do 3. dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Opravným uznesením, č.k. 13P/194/2015-526, zo dňa 08.07.2019, opravil výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 29.04.2019, č.k. 13P/ 194/2015-494 tak, že výroky o trovách znaleckého dokazovania správne znejú: "Trovy znaleckého dokazovania v sume 668,46 eur je otec povinný zaplatiť na účet tunajšieho súdu do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Trovy znaleckého dokazovania v sume 1.368,46 eur, je matka povinná zaplatiť na účet tunajšieho súdu do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku."

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 23 ods. 1, 2 veta prvá, § 24 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o splnení zákonných podmienok pre rozvod manželstva účastníkov konania majúca za preukázané, že manželstvo dlhodobo najmenej od júna 2015 neplní účel, manželia spolu nebyvajú, nehospodária, ich vzťah neplní ekonomickú, výchovnú, biologickú ani sociálnu funkciu. Za pravdepodobný dôvod rozvodu manželstva vyhodnotil skutočnosť, že manželia majú úplne iné predstavy o spoločnom manželskom a rodinnom živote, ktoré napriek tomu, že majú štyri maloleté deti, nevedia zosúladiť, pričom manžel odmieta zotrvať vo vzťahu, vzhľadom na iné predstavy spôsobu manželského a rodinného života. Mal preukázané, že rozvod manželstva nespôsobí maloletým deťom psychickú traumu, nakoľko manželia už spolu dlhodobo nežijú a od novembra - decembra 2015 realizujú striedavú osobnú starostlivosť o deti, ktorým táto forma starostlivosti plne vyhovuje, čo potvrdili správy zo zariadení a z úradu práce a výsledok znaleckého dokazovania aj doplneného znaleckého dokazovania. Prihliadol na vyjadrenia maloletých, ktorí prezentovali vôľu byť spolu so súrodencami týždeň u každého z rodičov. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že otec hradí všetky výdavky maloletým deťom okrem bežných výdavkov, na bývanie a stravu v čase pobytu u matky. Dospel k záveru o vhodnosti zverenia maloletých do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v intervaloch ako uviedol vo výroku rozsudku. Zároveň obom rodičom ponechal právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Výživné na maloleté deti neurčil prihliadajúc na otcom hradené všetky výdavky maloletým deťom. Za zarážajúce považoval

konanie matky, ktorá napriek dosiahnutému vysokoškolskému vzdelaniu sa nikdy plnohodnotne a riadne nezamestnala, ani v čase výkonu starostlivosti o maloleté deti dva týždne v mesiaci. Konštatoval, že matka vykonáva prácu dve až štyri hodiny denne, dosahuje príjem od 40 eur do 300 eur mesačne, podniká v lukratívnej oblasti (odvetvie účtovníctva), a na zvýšené výdavky maloletých detí v súvislosti s návštevou súkromných zariadení žiadnym spôsobom neprispieva. Neprihliadal na námietky matky o uložení povinnosti otcovi počas striedavej osobnej starostlivosti platiť výživné aspoň po 300 eur mesačne na staršie maloleté deti a po 250 eur mesačne na mladšie maloleté deti dospejúc k názoru, že životná úroveň rodičov má možnosť byť plne vyrovnaná, vzhľadom na ich dosiahnuté vzdelanie, pričom obaja zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu. Konštatoval, že rodičia majú vyvinúť zvýšené úsilie na zabezpečenie úhrad zvyšujúcich sa mesačných výdavkov maloletých detí, pričom matka nepreukázala, že by mala zníženú pracovnú schopnosť alebo by bola sociálne odkázaná. Z tohto dôvodu uložil povinnosť obidvom rodičom zaplatiť trovy znaleckého a doplneného znaleckého dokazovania otcovi v sume 432,26 eur (zaplatil preddavok 400 eur a 300 eur na doplňujúce znalecké dokazovanie) a matke v sume 1.132,26 eur, keďže ku dňu rozhodnutia súdu nezaplatila z vykonaného znaleckého dokazovania, žiadnu sumu. Napriek tomu, že uznesením, č.k. 13P 194/2015-167, zo dňa 14.07.2016, právoplatným dňa 06.08.2016, bolo matke priznané oslobodenie od preddavku na trovy znaleckého dokazovania, prihliadol na v konaní neskôr preukázanú skutočnosť, že je v jej možnostiach a schopnostiach trovy štátu (predstavujúce trovy znaleckého dokazovania 1.616,26 eur, účasť znalkyne na pojednávaní 39,84 eur a trovy doplňujúceho znaleckého dokazovania (na podnet matky) 608,42 eur), ktoré vznikli hlavne jej zapríčinením riadne uhradiť. O trovách znaleckého dokazovania rozhodol podľa § 260 CSP a o trovách konania podľa § 52 CMP.

3. Proti výroku rozsudku v časti o úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode a v časti trov znaleckého dokazovania podala odvolanie manželka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhla rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Alternatívne žiadala rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zmeniť tak, že súd maloleté deti D. B., nar. XX.XX.XXXX, Q. B., nar. X.X.XXXX, X. Y., nar. XX.X.XXXX a H. B., nar. XX.XX.XXXX zverí do jej osobnej starostlivosti, ota zaviaže prispievať na maloletú D. B. bežným výživným vo výške 600 eur mesačne a na tvorbu úspor vo výške 150 eur mesačne, maloletú Q. B. bežným výživným vo výške 600 eur mesačne a na tvorbu úspor vo výške 150 eur mesačne, maloletú X. Y. bežným výživným vo výške 450 eur mesačne a na tvorbu úspor vo výške 100 eur mesačne a maloletého H. B. bežným výživným vo výške 450 eur mesačne a na tvorbu úspor vo výške 100 eur mesačne s tým, že bežné výživné bude hradit' k rukám matky a výživné na tvorbu úspor na osobitný účet maloletých detí zriadených matkou s uložením jej povinnosti otcovi oznámiť identifikačné údaje nevyhnutné pre úhradu výživného titulom úspor, pričom na nakladanie s prostriedkami na týchto účtoch maloletých je potrebný súhlas súdu. Navrhla upraviť styk otca s maloletými deťmi na každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., na každý párný týždeň vo štvrtok od 16.00 hod. do 19.00 hod. s miestom prevzatia maloletých v príslušnom školskom zariadení a ich odovzdania v mieste bydliska matky, na každý rok od 1.7. od 09.00 hod. do 31.7. do 19.00 hod. s miestom odovzdania a prevzatia maloletých v mieste bydliska matky, každý párný rok na Zelený štvrtok od 18.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., každý párný rok od piatka predchádzajúceho školským jarným prázdninám od 16.00 hod. do nedele nasledujúcej po školských jarných prázdninách do 18.00 hod. s určením miesta prevzatia maloletých v školskom zariadení a miesta odovzdania maloletých v mieste bydliska matky a každý rok od 26.12 od 09.00 hod. do 19.00 hod. s miestom odovzdania a preberania detí v bydlisku matky. Žiadala, aby odvolací súd zaviazal otca nahradiť trovy znaleckého dokazovania vo výške 1.564,52 eur. Napadnutý rozsudok považovala za nepreskúmateľný, nezákonný, bez vykonania ňou navrhnutých dôkazov, keď súd nezistil skutočný stav veci a vychádzal len z jednostranných tvrdení manžela. Odvolanie odôvodnila ust. § 35, § 36, § 37, § 38 ods. 1, 2 CMP. Nesúhlasila so závermi súdu prvej inštancie, ktorý ju hodnotil ako neporiadnu, hašterivú, neústupčivú a pohodlnú, keďže otec realitu počas celého konania skresľoval nepravdami a lžami, vyvíjal na ňu a deti psychický nátlak, znižoval jej dôstojnosť pred deťmi a sústavne čelila jeho útokom. O maloleté deti sa neustále starala, venovala sa im, absolvovala s nimi vyšetrenia u lekárov, preto nie je schopná pracovať na trvalý pracovný pomer. Na naliehanie manžela začala podnikáť v spoločnosti, ktorej bol spoločníkom a konateľom, keďže jej nepomáhal, bola nútená využiť pomoc opatrovateľky. Vzhľadom na dlhodobé realizovanie striedavej starostlivosti je možné na maloletých pozorovať formovanie správania v prítomnosti rodičov a negatívne dopady, najviac v správaní maloletej Q. (zhoršenie prospechu, drzá a arogantná, nepripravená do školy, zlý psychický stav), ktorú skutočnosť súd nevyhodnotil. Poukázala na záznam zo školy, uložené výchovné opatrenie maloletej zo dňa 17.04.2008 a jej poznámky v denníku

svedčiace o narušenej psychickej stabilite, ktoré okolnosti riešili v spolupráci s psychologičkou Mgr. Q. L., ktorá dňa 08.05.2018 odporučila vyskúšať na šesť mesiacov výlučnú starostlivosť matky o maloletú. Namietala, že súd nevyhovel (bez uvedenia dôvodu) jej návrhu na vypočutie maloletej, ktorý dôvodila zmenou názoru psychologičky. Zdôraznila, že striedavá starostlivosť nie je vhodná pre maloleté deti, pretože im chýba stabilita, istota domova, má na ne negatívne dôsledky (nepripravenosť do školy u otca, zhoršený prospech, zaťažujúce striedanie domácnosti, prenášanie vecí, finančné odmeňovanie maloletej D. B. otcom za prácu), pričom otec nespolupracuje pri odovzdávaní vecí maloletých, zanedbáva ich výživu (u D. B. sa prejavila obezita), a nie je ochotný starať sa o ne počas choroby. Uviedla, že maloletí sú ovplyvnení správaním otca, v škole si vynucujú pozornosť, nerešpektujú názory a príkazy učiteľov, vykrikujú, u rodičov majú diametrálne odlišné výchovné prostredie (matka vyžaduje dodržiavanie pravidiel, zodpovednosť, poslušnosť), po návrate od otca sú arogantné a drzé. Poukázala na správu psychológa zo dňa 13.02.2016, ktorej obsahom sú informácie o zaťažujúcej rodinnej situácii pre maloletú D. B. a Q. B. a s tým súvisiace negatívne dôsledky (hodnotenie životnej úrovne rodičov, porovnávanie materiálnych hodnôt, nevyrovnaný prístup rodičov, strata bezpečia a istoty). Do pozornosti dala záver správy psychológa z 30.05.2016 konštatujúci, že striedavá starostlivosť o štyri maloleté deti je mimoriadne náročná a limituje existenčné aj pracovné možnosti samostatne vychovávajúceho rodiča, vyčerpáva deti i dospelých, posilňuje úzkostné prežívanie maloletých, ktoré sa nemôžu emočne uklidniť a poukázala na odporúčanie režimu striedavej starostlivosti v dvojtýždňových intervaloch. Mala za to, že záver predmetného dodatku je rozporný so záverom znaleckého posudku, a preukazujúci fakt, že pri striedavej starostlivosti treba vziať v úvahu aj iné faktory, najmä správanie maloletých, ich presúvanie sa k rodičom a vyrovnanosť sa s novou situáciou. Závery znaleckého posudku považovala za nesprávne aj vzhľadom na preukázané negatívne prejavy maloletých. Namietala, že súd sa nezaoberal preukázaním spôsobilosti otca na striedavú starostlivosť ako nestabilného, abstinujúceho alkoholika a nezaoberal sa ani námietkou zaujatosti voči znalkyni PhDr. Mgr. B. C. a námietkami k doplneniu znaleckého posudku č. 3/2019 (nesúhlas s postupom znalkyne, ktorá vychádzala len z výpovedí maloletých a otca bez jej vypočutia). Mala za to, že opomenutím jej výsluchu znalkyňou došlo k pochybeniu, keďže znalecký posudok nezohľadňuje objektívne aktuálnu situáciu v rodine pri uskutočňovaní striedavej osobnej starostlivosti, keď znalkyňa neskúmala sociálne vplyvy a prostredie vytvárané matkou. Doplnenie znaleckého posudku a jeho závery hodnotila ako neobjektívne a nepreskúmateľné, vzhľadom na absenciu analýzy matky. Zdôraznila, že vyšetrenia u znalkyne sa nezúčastnila z dôvodu ochorenia jej a detí, doklady o práceneschopnosti znalkyni doručila a svoju neprítomnosť ospravedlnila (dňa 5.12.2018, 11.12.2018 a 02.02.2019) pretrvávajúcou práceneschopnosťou. Namietala, že znalkyňa nemala preukázané fungovanie striedavej starostlivosti u nej, keď bez podkladov konštatovala, že táto forma starostlivosti je v súlade s najlepším záujmom maloletých a ich zdravým psychickým vývinom. Nesúhlasila s postupom znalkyne a zvolenou metodikou, ktorá neposkytuje odpoveď na otázky rodinného práva a záujmu dieťaťa, nakoľko selektovaním rodičov a ich osobnostných charakteristík dochádza k uplatňovaniu princípu rivality medzi rodičmi. Namietala, že v Znaleckom posudku č. 3/2019 absentuje zdôvodnenie alebo podklad o prezentovanom závere o vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti po týždni. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu, ktorý ju zaviazal nahradiť trovy znaleckého dokazovania s poukazom na uznesenie č.k. 13P/194/2015-167 zo dňa 14.07.2016, ktorým ju súd oslobodil od preddavku na trovy znaleckého dokazovania s prihliadnutím na majetkové a sociálne pomery, ktoré zostali u nej nezmenené.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o zverení vo vzťahu k spôsobu zabezpečovania striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti rodičmi a odovzdávania a preberania maloletých, vrátane miesta preberania a odovzdávania, podal odvolanie otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a výkon striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti určiť tak, že otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti vždy od piatku v nepárnom kalendárnom týždni od 15,00 hod. do nasledujúceho piatku v párnom kalendárnom týždni do 15,00 hod., matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od piatku v párnom kalendárnom týždni od 15,00 hod. do nasledujúceho piatku v nepárnom kalendárnom týždni do 15,00 hod., s výnimkou letných školských prázdnin, zimných školských prázdnin a vianočných sviatkov, jarných školských prázdnin a veľkonočných sviatkov. Počas letných školských prázdnin v párnom kalendárnom roku bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od 01.07. od 08,00 hod. do dňa 15.07. do 20,00 hod. a od dňa 01.08. od 08,00 hod. do dňa 15.08. do 19,00 hod., a matka od 15.07. od 20,00 hod. do dňa 01.08. do 08,00 hod. a od 15.08. od 19,00 hod. do dňa 01.09. do 19,00 hod., počas letných školských prázdnin v nepárnom kalendárnom roku bude matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti od 01.07. od 08,00 hod. do dňa 15.07. do 20,00 hod. a od 01.08. od 08,00 hod. do dňa

15.08 do 19,00 hod.. a otec od 15.07. od 20,00 hod. do dňa 01.08. do 08,00 hod. a od 15.08. od 19,00 hod. do dňa 01.09. do 19,00 hod., počas zimných školských prázdnin a vianočných sviatkov bude v párne kalendárne roky matka zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti v čase od 23.12. od 08,00 hod. do dňa 25.12. do 19,00 hod. a otec v čase od 25.12. od 19,00 hod. do dňa 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod., a v nepárne roky bude zabezpečovať otec starostlivosť o maloleté deti od 23.12. od 08,00 hod. do dňa 25.12. do 19,00 hod. a matka v čase od 25.12. od 19,00 hod. do dňa 01.01 nasledujúceho kalendárneho roka do 19,00 hod., matka bude zabezpečovať v nepárne roky osobnú starostlivosť v čase od 01.01. od 19,00 hod. do posledného dňa zimných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR do 19,00 hod. a v párne roky bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť v čase od 01.01. od 19,00 hod. do posledného dňa zimných školských prázdnin vyhlásených MŠ SR do 19,00 hod., počas jarných školských prázdnin v nepárnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať otec vždy od 08,00 hod. soboty, predchádzajúcej prvému dňu prázdnin do 19,00 hod. nedele, nasledujúcej po poslednom dni prázdnin, počas jarných prázdnin v párnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať matka vždy od 08,00 hod. soboty, predchádzajúcej prvému dňu prázdnin do 19,00 hod. nedele, nasledujúcej po poslednom dni jarných školských prázdnin, počas veľkonočných sviatkov v párnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať otec vždy od 08,00 hod. Zeleného štvrtka do 19,00 hod. utorka, nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku, počas veľkonočných sviatkov v nepárnom kalendárnom roku bude osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať matka vždy od 08,00 hod. Zeleného štvrtka do 19,00 hod. utorka, nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku s tým, že miestom odovzdania a prevzatia maloletých detí počas školských dní bude školské alebo predškolské zariadenie, ktoré maloleté deti navštevujú a v prípade choroby dieťaťa alebo mimo školských dní bydlisko odovzdávajúceho rodiča. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a písm. h/ CSP a § 62 CMP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch považoval za nesprávne, neúplne a nereflektujúce na obsah ním podaného návrhu zo dňa 23.07.2015. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku z dôvodu, že sa domáhal úpravy striedavej osobnej starostlivosti nielen počas bežného roku, ale aj počas školských prázdnin, pričom svoj návrh nemenil a zmenu petitu dňa 29.4.2019 predniesol len v časti označenia týždňov (párny a nepárny) preberania a odovzdávania maloletých a to s ohľadom na uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/585/2015-155, a 586/2015-155, zo dňa 20.11.2015 s cieľom zabezpečiť kontinuitu realizovanej striedavej starostlivosti. Namietal, že súd prvej inštancie neupravil spôsob zabezpečovania striedavej starostlivosti o deti v zmysle jeho návrhu v čase prázdnin a sviatkov tak, aby mohli bez neustáleho striedania domácnosti rodičov tráviť dovolenky, sviatky a prázdniny s rodičmi, a vopred si tento čas naplánovať. Vzhľadom na vývoj rodinnej situácie považoval takúto úpravu výkonu striedavej starostlivosti za nevyhnutnú aj z dôvodu predídienia nedorozumení a konfliktov medzi rodičmi a v najlepšom záujme maloletých. Tiež namietal, že v návrhu sa domáhal odovzdania a preberania maloletých detí počas školských dní v školských zariadeniach, ktoré maloleté deti navštevujú a v prípade ochorenia dieťaťa alebo v dňoch školských prázdnin v mieste bydliska odovzdávajúceho rodiča. Považoval za potrebné zosúladiť skutkový stav so stavom právnym.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11CoP/61/2019, zo dňa 12.09.2019 zaoberajúce sa inštitútom striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti a výmenou ich domácností a s tým súvisiacimi negatívnymi vplyvmi. V podaní zo dňa 08.07.2019 nesúhlasila s názorom otca, že predmetom znaleckého dokazovania bol názor maloletých, nakoľko predmetom bola otázka, či došlo k zmene záujmu maloletých detí. V tejto súvislosti poukázala na čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine. Mala za to, že ak znalecký posudok vychádza len z názoru maloletých detí, nemohol hodnoverne preukázať komplexný záujem maloletých tak, ako to predpokladá zákon. Uviedla, že postoj otca k správaniu Q. a pokarhanie triednym učiteľom potvrdzuje jeho nevhodný charakter a nezodpovedný prístup k výchove maloletých a zľahčovanie riešení problémov a sťahovanie maloletých do domácnosti im spôsobuje problémy, ktoré otec odmieta rýchlo a efektívne riešiť tak, aby mali psychickú pohodu. Nesúhlasila s vyjadreniami otca, že v spise sa nenachádzajú dôkazy preukazujúce jej tvrdenia s poukazom na záznam z pohovoru s rodičmi z 28.03.2018 a správu psychologičky Mgr. Q. L. z 8.5.2018.

6. Otec v podaní zo dňa 03.03.2020 prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne zotrval na svojom odvolacom návrhu a svojich vyjadreniach. Mal za to, že súd postupoval správne, v konaní vykonal riadne dokazovanie, zisťoval názor maloletých, nariadil znalecké dokazovanie a vychádzal zo znaleckého posudku znalkyne PhDr. Mgr. B. C. zo dňa 7.11.2016. Poukázal na účelové a nehospodárne správanie matky, ktoré spôsobilo potrebu doplnenia dokazovania, pričom matka neposkytla súčinnosť. Zdôraznil,

že predmetom znaleckého skúmania bol de facto názor maloletých detí a nie diagnostika rodičov so zameraním sa na rodičovské kompetencie. Uviedol, že v súdnom spise sa nenachádzajú žiadne dôkazy preukazujúceho matkine tvrdenia o negatívnych dôsledkoch striedavej starostlivosti na maloleté deti, ktorú formu starostlivosti považoval za lepšie zabezpečujúcu potreby maloletých. Odmietol osočujúce tvrdenia o tom, že maloleté deti zanedbáva a neplní si povinnosti voči nim. Vyslovil názor, že problémom je predstava matky o zverení maloletých do jej starostlivosti, keď nedokáže prijať skutočnosť, že deti pozitívne inklinujú aj k nemu. Nakoľko maloletí majú dlhšie obdobie možnosť reálne žiť v oboch domácnostiach, ich vyjadrenia a názory nie sú spôsobené idealizáciou jeho osoby, ale reflektujú na prežitú zážitky a skúsenosti v oboch domácnostiach. Za problematické vníma správanie matky, ktorá sa ich snaží presvedčať o opaku, osočuje ho a svoje nastavenie nedokáže zmeniť. Mal za to, že matka v odvolaní účelovo vytrháva z kontextu vyjadrenia odborníkov, pričom aj zo správy Centra špeciálno-pedagogického poradenstva vyplýva, že matka je tou osobou, ktorá sa snaží dokázať, že striedavá starostlivosť deťom škodí a za týmto účelom je schopná použiť akékoľvek malichernosti a drobnosti a ak sa psychológ neprikloní na jej stranu, prestáva spolupracovať. Netvrdí, že starostlivosť o štyri maloleté deti je bezproblémová a neprináša žiadne výchovné problémy, avšak tieto sú bežného charakteru, vyskytujú aj v kompletných rodinách a treba ich zvládnuť.

7. Zástupca Okresnej prokuratúry Bratislava IV, vo vyjadrení k odvolaniu matky a odvolaniu otca vyslovil názor, že napadnutý rozsudok je zákonný a riadne odôvodnený, vychádzajúci nielen zo záverov znaleckého dokazovania, ale aj z vyjadrení maloletých detí (bod 23 odôvodnenia rozsudku). Daný rozsudok zohľadnil i stanovisko prokurátora a kolízneho opatrovníka, ktoré sledovalo najlepší záujem maloletých. Súhlasil s uplatnením ust. § 254 ods. 2 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov znaleckého dokazovania.

8. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky a odvolaniu otca nevyjadril.

9. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné a odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

10. V odvolacom konaní ide o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom D. B. K., nar. XX.XX.XXXX, Q. B. K., nar. XX.XX.XXXX, H. B. K., nar. XX.XX.XXXX a X. Y. K., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvoze manželstva, preto sú účastníci označovaní ako otec a matka.

11. Súd prvej inštancie vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil, vyvodil z nej aj správny právny záver, keď rozhodol o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, oprávnení oboch maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a neurčení výživného, avšak nesprávne posúdil výkon striedavej osobnej starostlivosti rodičmi v priebehu celého kalendárneho roka v týždňových intervaloch. Odvolací súd dospel k záveru o potrebe zmeniť čiastočne výrok o zverení maloletých detí do striedavej starostlivosti rodičov osobitnou úpravou jej výkonu počas školských prázdnin a sviatkov prihládajúc na záujem maloletých detí.

12. V nadväznosti na námietky matky uvedené v odvolaní je treba konštatovať, že rodičovské práva a povinnosti, ktoré sú povinní vykonávať obaja rodičia v záujme maloletého dieťaťa, prináležia rovnako obom rodičom. Pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti je potrebné vec starostlivo zvážiť a vždy prioritne sledovať záujem dieťaťa, až potom práva rodiča. Vhodnosť a možnosť striedavej starostlivosti pre to ktoré dieťa, ako aj pre rodiča, závisí od mnohých faktorov - veku a osobnosti dieťaťa, jeho povahových vlastností a vývojových možností, adaptovateľnosti, citových väzieb dieťaťa k rodičom, výchovných schopností a povahových vlastností rodičov, ich životných a materiálnych pomerov, vzdialenosti medzi oddelenými bydliskami rodičov, stability budúceho výchovného prostredia, schopnosti rodičov vzájomne komunikovať na úrovni záležitostí dieťaťa a pod.. V posudzovanom prípade, zohľadňujúc skutočný stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania odvolací súd dospel k záveru o tom, že striedavá osobná starostlivosť je v záujme maloletých detí, ktoré budú mať tým možnosť úplne prirodzene rozvíjať svoj vzťah k obom rodičom, a to bez akéhokoľvek rizika spočívajúceho v tom, že maloletí by si na tento model starostlivosti nevedeli zvyknúť, a tento by nebol v ich prospech. Napokon z obsahu spisu je zrejmé, že maloleté deti sa stotožnili s týmto režimom starostlivosti, svoj

názor opakovane prezentovali pred kolíznym opatrovníkom a pred súdnou znalkyňou, fungovanie režimu striedavej starostlivosti vedeli posúdiť, vzhľadom na jeho prebiehajúcu realizáciu od decembra 2015. Pokiaľ matka poukazuje na negatívny dopad striedavej starostlivosti na maloleté deti, najmä maloletej Q. B. a D. B. (zhoršenie prospechu a správania) odvolací súd nespochybňuje, že samotný rozpad rodiny ovplyvnil nielen ich fungovanie, ale ich aj zaťažil, mal vplyv na ich prežívanie, keď sa museli vysporiadať s rozchodom rodičov a s problémami s tým súvisiacimi (nezhody, konflikty, nevhodná komunikácia rodičov). Skutočnosť, že maloleté deti majú vytvorený vzťah s oboma rodičmi a vzájomné súrodenecké vzťahy, je nesporná, vyplýva z ich vyjadrení, zo záverov psychologičky PhDr. Mgr. B. C., zo správ Mgr. Q. L. (Diagnostické centrum) a aj zo školských zariadení, ktoré maloleté deti navštevujú. Zo správ Mgr. Q. L. je zrejmé, že diagnostické centrum vyhľadala matka a prvá výstupná správa vychádzala z údajov poskytnutých výhradne matkou (správa z 13.2.2016), následne v ďalšej správe (30.05.2016) psychologička korigovala stanovisko, vzhľadom na prácu s oboma rodičmi a maloletými deťmi, v prvom rade odporúčala rodičom kooperovať a zmeniť spôsob komunikácie tak, aby maloletí neboli nástrojom ich vzájomného boja. Treba konštatovať, že zo správy vyplýva, že problémom, ktorý maloleté deti zaťažoval bolo neprimerané správanie rodičov, pričom po nadviazaní spolupráce s oboma rodičmi došlo k pokroku, avšak postupom času, po zistení zmeny stanoviska psychológa k forme starostlivosti o maloleté deti, sa spolupráca zo strany matky zredukovala. Odvolací súd súhlasí s názorom matky, že v správe je konštatované, že vytvorenie sociálneho zázemia pre výchovu štyroch detí je veľmi náročné, limituje existenčné a pracovné možnosti samostatne vychovávajúceho rodiča, avšak daná skutočnosť tvorí len časť správy, ktorej ďalším obsahom je hodnotenie vzťahu medzi maloletými deťmi a rodičmi, ich citová naviazanosť na oboch rodičov a odporúčania realizovať striedavú osobnú starostlivosť v dvojtýždňových intervaloch. Z konania rovnako vyplýva, že psychologička Mgr. Q. L. riešila s rodinou (apríl 2018) i problémy maloletej Q. (nevhodné správanie, vyhrážanie sa ublížením), a tieto vyhodnotila ako neuvážené výroky, ktorých dôvodom bolo ventilovanie napätia z konfliktu so spolužiakmi. Nemožno prehliadnuť obsah správy Mgr. Q. L. zo 4.9.2018, v ktorom svoje stanovisko objektivizovala so záverom, že po spolupráci oboch rodičov sa správanie detí stabilizovalo, zvykli si na striedavú osobnú starostlivosť, občas sa vyskytli mierne výchovné problémy, rodičia skvalitnili rodičovské kompetencie, efektívne komunicovali do času, kým u matky nedošlo ku zmene náhľadu na situáciu. Psychologička odporučila pokračovať v dobre fungujúcom režime striedavej starostlivosti, aby nedošlo k vyprovokovaniu traumy zmenou u detí, ktoré sa nikdy nevyjadrili v prospech výlučnej starostlivosti, želajú si pokračovať v zabehnutom režime, nedokážu sa vzdať ani jedného z rodičov a konštatovala, že každý z rodičov sa dopúšťa chyby, občasné výchovné problémy a trenice boli bežného charakteru a vyskytujú aj sa aj v úplných rodinách, pričom v prípade tejto rodiny je striedavá starostlivosť najlepším riešením po rozvode rodičov, nakoľko citové väzby detí na rodičov sú veľmi silné a vzájomné a prípadné obmedzovanie by ich traumatizovalo. Vyslovila dôveru v rodičov, ktorí sú inteligentní, keď chcú dokázať konštruktívne riešiť vzniknuté problémy, majú úprimný záujem o výchovu detí, snažia sa ju zabezpečiť v rámci svojich možností. Pokiaľ matka namieta zmenu stanoviska psychologičky, ktorá spočiatku odporúčala striedavú starostlivosť v dvojtýždňových intervaloch, odvolací súd na danú námietku neprihliadal, pretože dĺžka intervalu striedania maloletých detí sa musí odvíjať od veku najmladších súrodencov. Napokon odvolací súd poukazuje na rozporné a nelogické návrhy matky prednesené v konaní, ktorá navrhovala striedavú osobnú starostlivosť v trojtýždňových intervaloch (pre mladších súrodencov absolútne neprijateľné), resp. zverenie Richarda B. a X. Y. do jej výlučnej starostlivosti a D. B. a Q. B. do striedavej osobnej starostlivosti, napriek ňou prezentovaným problémom vyskytujúcim sa práve u starších dcér. Odvolací súd neprihliadal na námietky matky vo vzťahu k zmene záveru Mgr. Q. L. a nevyhoveniu jej návrhu na vypočutie maloletej Q. B. z dôvodu, že všetky maloleté deti boli v konaní vypočuté opakovane aj v rámci znaleckého dokazovania a ich postoj bol riadne a náležite vyhodnotený. Správne súd prvej inštancie zohľadnil i správy zo základnej a materskej školy, ktoré maloleté deti navštevujú, a z ktorých jednoznačne vyplýva, že rodičia so školskými zariadeniami komunikujú, spolupracujú, v prípade problémov, tieto ochotne riešia, (u D. B. a u Q. B. nevhodné správanie, problémy s písaním, pokarhanie), a po konzultácii s rodičmi došlo k náprave a napredovaniu (u mal. D. B.). Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o potrebe zohľadniť závery znalkyne PhDr. Mgr. B. C. a na odvolacie námietky matky v tomto smere neprihliadal. V prvom rade je treba uviesť, že z obsahu spisu nevyplýva, že by matka namietala osobu znalkyne (ust. § 11 ods. 1 zák.č. 382/2004 Z.z. a ust. § 59 CSP) a námietky neuviedla ani po nariadení dopĺňacieho znaleckého posudku. Matka síce podala odvolanie voči uzneseniu súdu prvej inštancie č.k. 13P/194/2015-154 zo dňa 7.6.2016, ktorým nariadil znalecké dokazovanie, však predmetom odvolania bol preddavok na znalca a nie námietky voči znalkyni. Pokiaľ v priebehu konania namietala obsah znaleckého posudku, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nariadil doplnenie znaleckého posudku, vyzval znalkyňu na odpovede na otázky v zmysle žiadosti matky a

zároveň v konaní znalkyňa vypočul na pojednávaní dňa 9.2.2017. Vzhľadom na správny postup súdu prvej inštancie, odvolací súd vyhodnotil dané námietky matky ako nedôvodné. Nemožno akceptovať ani ďalšie výhrady matky vo vzťahu k nesprávnosti postupu znalkyne a jej záverom a odporúčaniam striedavej osobnej starostlivosti v týždňových intervaloch, keďže znalecké dokazovanie bolo vykonané riadne so zameraním sa na skúmanie osobnostných predpokladov rodičov s vyhodnotením zistení, t.j. veľmi blízkeho vzťahu maloletých k rodičom a so zohľadnením vôle maloletých žiť s oboma rodičmi. Daná skutočnosť bola potvrdená aj v doplnení znaleckého posudku z 17.1.2019, keď znalkyňa konštatovala, že "v aktuálnej situácii sa záujem maloletých na zverení do striedavej osobnej starostlivosti nezmenil a deti vyjadrili vôľu bývať u oboch rodičov v týždňovom intervale". Pokiaľ znalkyňa nepracovala s matkou pri doplňujúcom znaleckom dokazovaní uvedené nie je dôvodom pre zmenu napadnutého rozhodnutia, keďže z obsahu spisu vyplýva, že znalkyňa aj počas doplnenia posudku mala k dispozícii celý súdny spis, ktorý bol podkladom pre vypracovanie posudku aj jeho doplnenia a ktorý obsahoval vyjadrenia matky (ústne aj písomné) a správy, na ktoré sa matka odvoláva. Tu je treba zdôrazniť, že znalecký posudok nie je jediným dôkazom v konaní, o ktorý súd svoje rozhodnutie oprel. Pokiaľ matka nespocoľpracovala, resp. odvolávala sa na ochorenie maloletých detí a neskôr na jej práceneschopnosť, odvolací súd konštatuje, že správne postupoval súd prvej inštancie, keď sa uspokojil so závermi doplniaceho znaleckého posudku, ktorých podstatu tvorili vyšetrenia maloletých a hodnotenie, či došlo k zmenám v rodine a záujmu maloletých detí na zverení do striedavej osobnej starostlivosti. Navyiac odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že matka na poslednom pojednávaní pred súdom prvej inštancie nepredniesla žiadne ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania vo vzťahu k otázke zverenia maloletých detí.

13. V neposlednom rade sa aj odvolací súd zaoberal zisťovaným názorom maloletých detí, ktoré opakovane vyjadrili pred kolíznym opatrovníkom ich veľmi pozitívny vzťah k matke aj otcovi, vôľu a prianie bývať s oboma rodičmi s tým, že striedavá starostlivosť sa im páči. Ich vzťah je zrejmý aj z vyjadrenia X. Y., ktorá uviedla, že by chcela mať rodinu spolu a je jej vždy smutno za druhým rodičom. Je pravdou, že maloletá D. B. a Q. B. potvrdili, že si zhoršili známky a X. Y. sa vyjadrila, že im vadí prenášanie vecí, avšak napokon všetky uviedli, že nechcú stratiť ani jedného z rodičov. Odvolací súd konštatuje, že puto maloletých k rodičom je tak silné, že je potrebné vziať v úvahu ich želanie byť s každým z nich, resp. v rovnocennom časovom rozsahu. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti rodičov, aby naďalej rešpektovali odporúčania odborníkov a vynaložili maximálne úsilie na vytvorenie pokojnej atmosféry pri odovzdávaní a preberaní maloletých detí a v komunikácii s nimi, bez ich akéhokoľvek zaťažovania. Deti sa jasne vyjadrili a ich vzťah k matke či otcovi a prianie nestratiť ani jedného nemožno nerešpektovať a neprihliadať naň. Rodičia už prejavili ochotu spolupracovať a fungovanie striedavej osobnej starostlivosti sa osvedčilo, odvolací súd preto nevidí dôvod zmeny formy výkonu starostlivosti o maloleté deti. Odvolací súd neakceptoval námietky o nedostatočných rodičovských kompetenciách otca, zanedbávaní maloletých z jeho strany (nadváha detí, nepripravenosť do školy, zhoršený prospech a správanie detí), ktoré otázky rodičia riešili aj s psychologičkou Mgr. Q. L., prihliadajúc na závery znaleckého dokazovania hodnotiace oboch rodičov ako osobnostne vybavených zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, keď na strane otca neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by ho diskvalifikovali vo výkone tohto rodičovského práva. Je nesporné a v konaní bolo preukázané, že otec má vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, jeho zdravotný stav ho neobmedzuje po pracovnej, sociálnej, resp. výchovnej stránke, je kompenzovaný a kontrolované abstinuje 14 rokov, ktoré skutočnosti potvrdzuje i správa MUDr. G. A. z 16.2.2016. Ak matka vznáša výhrady, že otec nevedie maloletých k pripravenosti do školy a ich správanie a prospech sa zhoršil, tieto dôvody nemusia byť len na strane otca, nakoľko maloleté deti výrazne zaťažoval rodičovský konflikt, čo sa nesporné odrazilo na ich výsledkoch a správaní. Je prirodzené, že vyskytujúce sa problémy v rodine zodpovedajú prežívaniu detí, pričom v danej veci sa i týmito otázkami zaoberali psychológovia aj škola, s ktorými obaja rodičia spolupracovali, a za danej kooperácie dosiahli pozitívne a prínosné výsledky. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ majú rodičia záujem svojich deťom vytvoriť plnohodnotné podmienky pre ich zdravý psychický a fyzický vývin, je ich povinnosťou spolupracovať a zodpovedne pristupovať k maloletým deťom a ich povinnostiam. Rozchod partnerského vzťahu nemôže pokračovať bojom rodičov, ale musí viesť k vyriešeniu situácie tak, aby ich deti netrpeli. Rodičia už preukázali svoje schopnosti a aj psychologičkou Mgr. Q. L. boli hodnotení ako inteligentní a schopní spolupráce s cieľom poskytnúť svojim maloletým deťom to najlepšie. Odvolací súd poznamenáva, že v prejednávanej veci ide o prípad, v ktorom majú rodičia (pri zlepšení komunikácie v záujme maloletých detí) aj maloleté deti ideálne predpoklady pre realizovanie striedavej osobnej starostlivosti, ktorú vykonávajú od decembra 2015 v týždenných intervaloch, rodičia bývajú v prijateľnej vzdialenosti, majú vytvorené podmienky k zabezpečeniu starostlivosti o maloletých potrebné na ich výchovu a zdravý vývoj. Maloleté deti sú

spokojné, v plnení školských povinností im síce treba pomôcť a dohliadnuť na ne, avšak majú radi obidvoch rodičov a v starostlivosti obidvoch sa cítia dobre a bezpečne, ktorú skutočnosť by mala matka rešpektovať a prijať ju. Pokiaľ majú deti bežné problémy (zhoršenie známok, správania, nadváha) je potrebný citlivý prístup k nim a ich riešeniam. Z okolností prípadu i s prihliadnutím k námietkam matky prezentovaným už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nie je možné vyvodiť záver, že nariadenie striedavej osobnej starostlivosti by nebolo v záujme a v prospech maloletých. Odvolací súd sa z uvedených dôvodov stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti. Pokiaľ matka poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/61/2019 zo dňa 12.09.2019 vzťahujúce sa k výkonu striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti a dôsledkom tejto formy starostlivosti na deti, odvolací súd udáva, že ku každej veci starostlivosti o maloleté deti je potrebné pristúpiť individuálne a zohľadniť špecifiká, komplexnú rodinnú situáciu a okolnosti v rodine, pričom v prejednávanej veci nesporne zohráva významnú úlohu dlhodobá prebiehajúca striedavá starostlivosť o deti a ich veľmi pozitívny citový vzťah k obojmu rodičom, pri snahe a spolupráci ktorých je možné docieľiť ideálny stav.

14. Vzhľadom na odvolanie podané otcom a ním vznesené výhrady voči výkonu striedavej osobnej starostlivosti aj počas sviatkov a školských prázdnin odvolací súd akceptoval a považoval ich za logické, nakoľko čas prázdnin a sviatkov je vedený v špecifickom režime, kedy deti s rodičmi trávajú aktívne program na výletoch a dovolenkách bez zaťaženia školskými povinnosťami. Z uvedeného dôvodu je v záujme maloletých, ale napokon aj oboch rodičov nastaviť režim striedavej starostlivosti počas sviatkov a školských prázdnin rovnomerne medzi obojmi rodičmi a letné prázdniny v režime striedanie po dvoch týždňoch tak, aby si rodičia dokázali zabezpečiť s maloletými dovolenkové pobyty aj na dobu dlhšiu ako týždeň. Nemožno však prihliadať na návrh otca určiť miestom odovzdania a prevzatia maloletých školské zariadenie, vzhľadom na dĺžku pobytu maloletých u toho ktorého rodiča a potrebu vziať si najmä školské veci na celý nasledujúci týždeň. Odvolací súd preto považoval za vhodnejšie určiť miestom odovzdania bydlisko odovzdávajúceho rodiča. Je však vecou oboch rodičov, či sa dohodnú a dokážu zabezpečiť prevzatie maloletých so všetkými vecami v školskom zariadení.

15. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti zmenil podľa § 388 CSP výlučne z dôvodu, že rozsah výkonu starostlivosti rodičov o maloleté deti nezohľadňoval prázdninový a sviatkový režim.

16. Správne súd prvej inštancie rozhodol, keď obojmi rodičmi oprávnil maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok vychádzajúc z režimu výkonu starostlivosti o ne. V konaní neboli preukázané žiadne dôvody, na základe ktorých by možné jedného z rodičov obmedziť vo výkone tohto práva. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto výroku podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Za nedôvodné považoval odvolací súd odvolanie matky voči výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie neurčil výživné na maloleté deti s prihliadnutím na režim výkonu striedavej osobnej starostlivosti o maloletých oboma rodičmi v intervaloch po týždni, kedy každý z nich bude maloletým zabezpečovať ich odôvodnené potreby. Pri rozhodovaní o výživnom súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 62 ods. 1 až 6 a § 75 ods. 1 Zák. o rodine, t.j. prihliadol na strane rodičov na ich zistené zárobkové a majetkové pomery a ich schopnosti a možnosti a správne rozhodol, keď počas výkonu striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti výživné neurčil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v časti o výživnom a poukazuje na dôvody uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie. Zároveň odvolací súd dopĺňa, že výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale zároveň sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, a pod.. Rozsah odôvodnených potrieb osoby odkázanej na výživné, je teda súčasne závislý od reálnych schopností a možností osôb povinných poskytovať výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod.. V danom prípade je potrebné zdôrazniť, že náklady na maloleté deti boli v konaní riadne preukázané, rovnako tak skutočnosť, že všetky výdavky na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletých hradí výlučne otec, pričom matka zabezpečuje

potreby maloletých v čase výkonu jej starostlivosti o ne (pomerný podiel nákladov na bývanie a strava). Pri určení výživného na maloleté deti treba prihliadať na všeobecne známu výšku nákladov, ktorá na každé z nich je vo veku primeranom veku maloletých, pričom výdavky na maloleté deti predstavujú platby za stravu, ošatenie, cestovné, hygienické potreby, úhrady školských poplatkov, školských a mimoškolských aktivít. V prípade maloletej D. B. a Q. B. ide aj o zvýšený náklad predstavujúci poplatok za návštevu Súkromnej základnej školy C. XX (akceptovaná oboma rodičmi), ktorý tiež uhradza otec, čo matka nespochybnila. Rovnako do nákladov dieťaťa patrí aj pomerný podiel nákladov na bývanie, ktorý v danom prípade bude hradiť každý z rodičov. Súd prvej inštancie mal v konaní riadne preukázané príjmy a pomery oboch rodičov a správne posúdil i schopnosti a možnosti matky dosahovať vyšší príjem, vzhľadom na jej vzdelanie. Je nespochybniteľné, že obaja rodičia budú zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti v rovnakom pomere, to znamená, že ich podmienky na výkon práce sú porovnateľné. Odvolací súd konštatuje, že matka v odvolaní nevzniesla žiadne konkrétne odvolacie výhrady k neurčeniu výživného na maloleté deti.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o výživnom potvrdil ako správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

19. Na námietky matky a námietky otca o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku a jeho nedostatočnom odôvodnení odvolací súd neprihliadal, dospejúc k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je síce odôvodnený stručne, avšak z jeho obsahu vyplýva akými úvahami sa súd pri rozhodovaní riadil, z ktorých dôkazov vychádzal, keď jednoznačne konštatuje, že pri rozhodovaní prihliadal na správy o deťoch zo zariadení, aj z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, zohľadnil výsledky znaleckého dokazovania a názor maloletých detí. Tiež riadne zdôvodnil odôvodnenie rozsudku v časti o výživnom (§ 220 CSP). Pokiaľ matka namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu vecí, odvolací súd na jej námietku neprihliadal majúci za to, že súd prvej inštancie vo veci vykonal náležité dokazovanie v dostatočnom rozsahu, ktoré bolo podkladom jeho rozhodnutia.

20. Správne súd prvej inštancie rozhodol vo výroku o trovách znaleckého dokazovania, ktoré rozdelil medzi rodičov pomerne a pri ustálení výšky trov zohľadnil zaplatený preddavok na znalca otcom. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie vo výpočte náhrady trov znaleckého dokazovania vo vzťahu ku každému z rodičov a dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku, Súd náležite vysvetlil, prečo matku zaviazal na trovy znaleckého dokazovania, keď vyhodnotil, že napriek uzneseniu, č.k. 13P/194/2015-167, zo dňa 14.07.2016, (právoplatné dňa 06.08.2016), ktorým jej bolo priznané oslobodenie od preddavku na trovy znaleckého dokazovania, mal za preukázané v priebehu konania, že je v schopnostiach a možnostiach matky trovy štátu zaplatiť. Pokiaľ matka argumentuje daným rozhodnutím súdu prvej inštancie a skutočnosťou, že jej majetkové a sociálne pomery zostali od uvedeného rozhodnutia nezmenené, odvolací súd poukazuje na ust. § 254 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany. Z cit. ustanovenia teda vyplýva, že súd pri rozhodovaní o oslobodení od súdneho poplatku skúma pomery na strane účastníka. Súd prvej inštancie preto správne posudzoval a prihliadal aj na schopnosti a možnosti na strane matky, ktoré jej umožňujú zabezpečiť si zodpovedajúci príjem jej vzdelaniu. Uvedená okolnosť je podstatnou pre posúdenie otázky záväzku účastníka na náhradu trov znaleckého dokazovania. Odvolací súd však musí konštatovať, že súd prvej inštancie síce nerozhodol o odňatí priznania oslobodenia matky od preddavkov na trovy znaleckého dokazovania, čo však nemá vplyv na zmenu rozhodnutia v napadnutej časti a nie je dôvodom ani na postup podľa § 389 CSP. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP aj výrok, ktorým súd prvej inštancie matku zaviazal na náhradu trov znaleckého dokazovania.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

22. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).